

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

26.



KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 4-го Апрѣля. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 4-go Kwietnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 28-го Марта.

Въ Четвертокъ, 20-го сего Марта, изволили приобщаться въ Малой Церкви Зимнего Дворца, Святыхъ Христовыхъ Таинъ: Ея Величество Государыня Императрица, Ихъ Императорскія Высочества Государя Великія Князья: Константинъ Николаевичъ, Николай Николаевичъ, Михаилъ Николаевичъ и Михаилъ Павловичъ и Государыня Великая Княгиня Марія Николаевна съ Ихъ Императорскими Высочествами. Княземъ Николаемъ Максимиліановичемъ и Княжнами Марією Максимиліановною и Евгенією Максимиліановною.

— Въ Высочайшій день Святыхъ Пасхи, 23-го Марта, Ихъ Императорскія Величества Государь Императоръ и Государыня Императрица, съ Ея Императорскимъ Высочествомъ Государынею Цесаревною, изволили слушать заутреню во внутреннихъ комнатахъ; послѣ чего Ея Величество изволила быть у литургіи въ Малой Церкви Зимнего Дворца; Ихъ же Императорскія Высочества, Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, Государя Великія Князья: Константинъ Николаевичъ, Николай Николаевичъ, Михаилъ Николаевичъ и Михаилъ Павловичъ, Великая Княгиня Марія Николаевна, Герцогъ Максимиліанъ Лейхтенбергскій, Принцъ

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 28-go Marca.

Dnia 20-go Marca, we Czwartek, w Małej Kaplicy Zimowego Pałacu, raczyli przystępować do Najświętszej Komunii: NAJJAŚNIEJSZA CESARZOWA JEJ MOŚĆ, ICH CESARSKIE WYSOKOŚCI WIELCY XIĄŻĘTA: KONSTANTYN NIKOŁAJEWICZ, NIKOŁAJ NIKOŁAJEWICZ, MICHAŁ NIKOŁAJEWICZ i MICHAŁ PAWEŁWICZ, oraz WIELKA XIĘŻNA MARYA NIKOŁAJEWNA z ICH CESARSKIMI WYSOKOŚCIAMI: Xięciem Nikołajem Maksymilianowiczem i Xięzniczkami Maryą Maksymilianówną i Eugenią Maksymilianówną.

— W uroczysty dzień Zmartwychwstania Pańskiego, 23-go Marca, NAJJAŚNIEJSI PAŃSTWO CESARZ JEJ MOŚĆ i CESARZOWA JEJ MOŚĆ, z JEJ CESARSKĄ WYSOKOŚCIĄ CESARZEWNA, raczyli słuchać jutrzni w wewnętrznych pokojach; poczem JEJ CESARSKA MOŚĆ raczyła być na Mszy świętej w Małej Kaplicy Zimowego Pałacu, a ICH CESARSKIE WYSOKOŚCI, NASTĘPCA CESARZEWICZ, WIELCY XIĄŻĘTA: KONSTANTYN NIKOŁAJEWICZ, NIKOŁAJ NIKOŁAJEWICZ, MICHAŁ NIKOŁAJEWICZ i MICHAŁ PAWEŁWICZ, WIELKA XIĘŻNA MARYA NIKOŁAJEWNA, Xiąże Maksymilian Leuchtenbergski, Xiąże Piotr Oldenburgski i Jego Wielko Xiążęcia Wysokość Alexander Hesski, raczyli udać się do Nad-

С М Ъ С Ъ .

Сравнительная вѣдомость о положеніи Римско-Католической Церкви и духовенства во Франціи и Россіи.

Во Франціи:	Во Россіи:
Римско-Католиковъ до 33 милліоновъ.	Римско-Католиковъ до 2 700,000.
Епархій 80	Епархій 6.

Слѣдовательно въ обоихъ государствахъ число жителей въ Латинскихъ Епархіяхъ почти равно, т. е. среднимъ числомъ слишкомъ по 400,000 въ каждой.

Членовъ капитуловъ (chanoines).

Среднимъ числомъ при каждой кафедрѣ по 8.	Среднимъ числомъ при каждой кафедрѣ по 9, кромѣ сверхштатныхъ членовъ.
---	--

Приходскихъ и приписныхъ церквей:

Во Франціи . . . 31,202	Во Россіи . . . 2,366
-------------------------	-----------------------

Слѣдовательно въ обоихъ государствахъ равно причитается съ небольшимъ по 1,000 душъ на каждую церковь.

ROZMAITOŚCI.

OBRAZ PORÓWNAWCZY STANU KOŚCIOŁA I DUCHOWIEŃSTWA RZYMSKO-KATOLICKIEGO WE FRANCYI I W ROSSYI.

We Francyi:	W Rossyi:
Katolików Rzymskich do 33 milionów.	Katolików Rzymskich do 2,700,000.
Diecezyi 80.	Diecezyi 6.

Zatem w obu Państwach liczba mieszkańców w Diecezjach katolickich prawie jest równa, t. j. średnio biorąc, przeszło do 400,000 w każdej.

K a n o n i k ó w .

Średnio biorąc przy każdej katedrze po 8.	Przy każdej katedrze po 9, oprócz nadetatowych.
---	---

Kościółów parafialnych i filialnych.

We Francyi 31,202.	W Rossyi 2,366.
--------------------	-----------------

Zatem w obu Państwach przypada równo, z małą przewyżką, po 1,000 dusz na każdy kościół.

Петръ Ольденбургскій и Его Великогерцогское Высочество Принцъ Александръ Гессенскій, имѣли выходъ въ Придворный Соборъ Зимняго Дворца, къ слушанію заутрени, вслѣдъ за коею отправлена была Божественная Литургія.

По полудни въ семь часовъ Ея Величество Государыня Императрица, Ихъ Императорскія Высочества: Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, Государь Великіе Князья: Константинъ Николаевичъ, Николай Николаевичъ, Михаилъ Николаевичъ и Михаилъ Павловичъ, Великая Княгиня Марія Николаевна, Принцъ Петръ Ольденбургскій и Его Великогерцогское Высочество Принцъ Александръ Гессенскій, имѣли выходъ къ вечерней службѣ, по окончаніи коей Государыня Императрица изволила принимать въ золотой гостиной, поздравленія отъ особъ, бывшихъ у черни.

Высочайшимъ Приказомъ, по Военному Вѣдѣству, 23-го Марта, произведенъ за отличіе по службѣ, Начальникъ 2-й Артиллерійской Дивизіи Генералъ-Майоръ *Серпутовскій*, въ Генералъ-Лейтенанты.

— По ходатайству Р. Министра Народнаго Просвѣщенія, основанному на представленіи Г. Попечителя Бѣлорусскаго Учебнаго Округа, Государь Императоръ по Положенію Комитета Гг. Министровъ въ 21 день минушаго Февраля, Всемилостивѣйше пожаловать соизволил Попечителя Дѣтскихъ Приютовъ, Коллежскаго Ассесора *Даневскаго - Волка*, Предводителя Дворянства Шавельскаго Уѣзда отставнаго ротмистра Графа *де Тулузъ Лотрека* и почетнаго Смотрителя училищъ Виленскаго Уѣзда Титулярнаго Совѣтника Графа *Платера*, кавалерами ордена Св. Анны 3-й Степени, за сдѣланныя ими въ пользу учебной части пожертвованія.

Главнoкомандующій Дѣйствующею Арміею, Генералъ - Фельдмаршалъ Князь Варшавскій Графъ *Паскевичъ - Эриванскій*, 23-го Марта выѣхалъ въ Варшаву.

Изъ добытаго въ 1846 году, на Уралѣ и въ Сибири казеннаго и частнаго золота, доставлено понынѣ на С. Петербургскій Монетный Дворъ 1397 пуд. 15 фунт. 13 золотниковъ, и ожидается еще до 325-ти пуд. 14 фунт. 74 золотниковъ, съ чѣмъ вся добыча золота въ 1846 году будетъ составлять до 1722 пуд. 29 фунт. 87 золотниковъ. Въ прежнее время золото добывалось только въ округѣ Екатеринбургскихъ казенныхъ заводовъ на Березовскихъ Промыслахъ и въ округахъ заводовъ Кольчано - Воскресенскихъ и Нерчинскихъ, гдѣ оно получалось въ

worněj Katedry Zimowego Pałacu na ran ne Naboženstvo po którém odprawiana była Msza święta.

O godzinie siódměj pod wieczór, JEJ CESARSKA MOŚĆ, ICH CESARSKIE WYSOKOŚCI: NASTĘPCA CESARZEWICZ, WIELCY XIAŻĘTA: KONSTANTYN NIKOŁAJEWICZ, NIKOŁAJ NIKOŁAJEWICZ, MICHAŁ NIKOŁAJEWICZ i MICHAŁ PAWEŁOWICZ, WIELKA XIEŻNA MARYA NIKOŁAJEWNA, XIAŻĘ Piotr Oldenburgski i Jego Wielko-Xiażęca Wysokość Alexander Hesski, raczyli bydz na nieszporném Naboženstwie, po którém NAJJAŚNIEJSZA CESARZOWA JEJ MOŚĆ raczyła przyjmować w Złotej sali gościnněj powińszowania osób, które się znajdowały na tych Nieszporach.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Wojennym, d. 23 Marca, za odznaczenie się w służbie, Naczelnik 2-ěj Dywizji Artylleryi, Jenerał Major *Sierżpurowski*, mianowany został Jenerał-Porucznikiem.

— W skutek wstawienia się P. Ministra Narodowego Oświecenia, opartego na przedstawieniu P. Kuratora Białoruskiego Naukowego Okręgu, JEJ CESARSKA MOŚĆ, po nastalém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, w dniu 21 Lutego Najlaskawiej raczył mianować: Kuratora Domu Przytutku dla Dzieci, Kollegialnego Assessora *Ł niewskiego-Woika*, Szawelskiego Powiatowego Marszałka, odstawnego Rotmistrza Hrabiego *de Toulouse-Lautrec* i Honorowego Dozorcę Szkół Wileńskiego Powiatu, Radcę Honorowego Hrabiego *Platera*, Kawalerami Orderu Św. Anny 3-ěj klasy, za uczynione przez nich ofiary na rzecz naukowego wydziału.

Głównodowodzący Czynną Armią, Jenerał-Feldmarszałek, Xiażę Warszawski, Hrabia *Paskiewicz-Erywański*, d. 23 Marca wyjechał ztąd do Warszawy.

Z wydobytego w roku 1846, na Uralu i w Syberii, złota skarbowego i prywatnego, dostawiono dotychczas do Mennicy Petersburgskiej: pudów 1,397 funt. 15, złotych 13, a spodziewają się jeszcze, do 325 pud. 14 funt. 74 złotych.; cała przeto ilość złota, w roku 1846 dobytego, wynosić będzie do 1,722 pud. 29 funt. 87 złotych.— Dawniej złoto dobywano tylko w okręgu fabryk skarbowych Jekaterynburgskich, w kopalniach Beresowskich i Nerczyńskich, gdzie je otrzymywano w połączeniu z wytapianém tamże srebrem, i cała ilość złota wynosiła od 34

Оклады духовенства.

Епархіальные нагальники:

- | | |
|---|--|
| 1) Архіепископъ 15,000 фр. (3,750 р. сер.) | Архіепископъ т. е. начальникъ Епархіи 1-го класса 6,610 р. сер. (26,440 фр.). |
| 2) Епархіальный Епископъ 10,000 фр. (2,500 р. сер.) | Епархіальный Епископъ Епархіи 2-го класса 5,475 р. сер. (21,900 фр.).
Епархіальный Епископъ Епархіи 3-го класса 4,480 р. сер. (17,920 фр.). |

Изъ Викарные:

- | | |
|--|--|
| 1) Викарный при Архіепископѣ 3,000 фр. (750 р. сер.) | Всѣ Викарные въ Россіи получаютъ по 2,000 р. сер. (8,000 фр.). |
| 2) Викарный при Епархіальномъ Епископѣ 2,000 фр. (500 р. сер.) | |

Члены капитуловъ:

- | | |
|---|--|
| Во Франціи Членъ Капитула получаетъ 1,500 фр. (375 р. сер.) | Члены капитуловъ получаютъ въ Россіи отъ 110 до 375 р. сер. (440—1,500 фр.), потому что сии лица сверхъ того пользуются жалованьемъ и по другимъ должностямъ, какъ то: по званію членовъ консисторій, преподавателей въ учебныхъ заведеніяхъ и настоятелей приходовъ, а престарѣлые получаютъ и пожизненные пенсіоны отъ 100 до 500 р., т. е. отъ 400 до 2,000 фр. |
|---|--|

Плата Духовенства.

Преложеніи Дыецези.

- | | |
|--|--|
| 1) Арцybискуп 15,000 фр. (3,750 руб. ср.) | Арцybискуп, т. е. преложену Дыецези 1-ěj klasy 6,610 руб. ср. (26,440 фр.) |
| 2) Бискуп Дыецезалны 10,000 фр. (2,500 руб. ср.) | Бискуп Дыецезалны 2-ěj klasy 5,475 р. (21,900 фр.)
Бискуп Дыецезалны 3-ěj klasy 4,480 р. (17,920 фр.) |

Sufragani:

- | | |
|--|--|
| 1) Sufragan przy Arcybiskupie 3,000 фр. (750 р. ср.) | Всѣ Sufragani в Россіи получаютъ по 2,000 руб. (8,000 фр.) |
| 2) Sufragan przy Biskupie Дыецезалнымъ 2,000 фр. (500 руб. srebr.) | |

Kanonicy.

- | | |
|---|--|
| Во Франціи Каноникъ получаетъ 1,500 ф. (375 руб.) | Каноники получаютъ в Россіи отъ 110 до 375 руб. ср. (440—1,500 фр.) гдѣ oprócz того mają пѣцѣ и за inne обязанности, jako to: jako Członkowie Konsystorzów, nauczyciele pozakładach naukowych i proboszczowie, a zestarzali получаютъ и дожыотвотне пенсіе отъ 100 до 500 руб. ср., т. е. отъ 400 до 2,000 фр. |
|---|--|

соединенія съ выплаваемымъ тамъ серебромъ, и все количество золота составляло *отъ 34 пуд. до 40 пудовъ въ годъ*. Въ 1819 году открыты золотосодержащія росыли на Уралѣ. Съ того времени добыто золота по 1829 годъ, 1711 пуд. 21 золот. Наконецъ въ 1829 году открыты золотосодержащія росыли въ Сибири. Сперва разработка оныхъ была скудна, но потомъ, а особенно въ послѣдніе шесть лѣтъ, сопровождалась блестящими успѣхами, такъ, что по 1847 годъ добыто золота 12,624 п. 28 ф. 24 зол. И такъ съ открытія золотосодержащихъ росылей, т. е. съ 1819 года, добыто на Уралѣ и въ Сибири золота 14,335 пуд. 28 фунт. 45 зол., въ томъ числѣ: на казенныхъ Уральскихъ Заводахъ 2,924 пуд. 24 фунт. 32 зол., Сибирскихъ 1,293 пуд. 7 фунт. 28 зол., на частныхъ промыслахъ: Уральскихъ 4,219 пуд. 39 фунт. 70 зол., и Сибирскихъ 5,897 пуд. 39 фунт. 11 зол.

Въ 1846 году добыча сего металла, простирается, какъ выше сказано, до 1,722 пуд. 29 фунт., составляетъ *болѣе десятой части всего количества добытаго съ 1819 года*, и превышаетъ предшествовавшій 1845 годъ на 336 пуд. 23 фунт. 46 зол.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція

Парижъ, 25 Марта.

Въ *Commerces* пишутъ, что Король, возвратясь вчера по желѣзной дорогѣ изъ Фонтенебло и не заставъ на путевомъ дворѣ своихъ экипажей, сѣлъ въ карету префекта полиціи и безъ обычнаго конвоя возвратился въ замокъ. Въ *Presse* присовокупляютъ, что лишь только Король сѣлъ въ карету Г. Делессера, прибыли придворные экипажи и Е. В. возвратился въ одномъ изъ нихъ въ Тюльери; но сначала Король намѣревался было вѣхать въ омнибусѣ, и только по просьбѣ г-на Делессера, который представилъ, что онъ по обязанностямъ своего званія долженъ противиться въ этомъ волѣ Короля, Е. В. сѣлъ въ его карету.

— На сегодняшнемъ засѣданіи палаты депутатовъ, происходили дальнѣйшія пренія по проекту Г. Дювержье-де-Гораннъ, которыя занимали также и три предшествовавшія засѣданія. На биржѣ разнесся слухъ, что принятіе въ соображеніе сего проекта, министерство хочетъ сдѣлать кабинетнымъ вопросомъ.

— Комиссія разсматривающая бюджетъ министерства иностранныхъ дѣлъ, окончила уже свои занятія. Она назначила 151,000 фр. на статистическое отдѣленіе и 20,000 на восстановление аудиторіи роты, то есть верховнаго папскаго судилища. Франціи, Австріи, Испаніи и Тосканіи, предоставлено право имѣть при э-

Приходское духовенство:

Приходское духовенство въ обоихъ государствахъ раздѣляется на пять разрядовъ, и получаетъ слѣдующіе оклады:

Во Франціи:	Въ Россіи:
1) Настоятель приходской церкви (<i>cure</i>) 1 класса 1,500 фр. (375 р. сер.).	1-го класса 600 руб. сер. (2,400 фр.).
2) Настоятель церкви 2 класса 1,200 фр. (300 р. с.).	2-го класса 500 руб. сер. (2,000 фр.).
3) Священникъ приписной церкви (<i>succursale</i>) 1-го класса 1,000 фр. (250 р. с.).	3-го класса 400 руб. сер. (1,600 фр.).
4) — — 2-го класса 900 фр. (225 р. сер.).	4-го класса 275 руб. сер. (1,100 фр.).
5) — — 3-го класса 800 фр. (200 р. сер.).	5-го класса 230 руб. сер. (920 фр.).

О духовно-учебныхъ заведеніяхъ:

На 30 казенно-коштныхъ воспитанниковъ въ Парижѣ отпускается по 800 фр. (200 р. сер.).

На воспитанниковъ въ прочихъ Семинаріяхъ Франціи по 400 фр. (100 р. сер.) за cadaго.

Примѣчаніе 1. Сверхъ того всѣ эти заведенія получаютъ пособие на ремонтъ зданій.

На 40 казеннокоштныхъ воспитанниковъ въ Римско-Католической Духовной Академіи отпускается по 489 р. сер. (1,956 фр.).

Въ Епархіальныхъ же Семинаріяхъ въ Россіи по 172 р. сер. (688 фр.) на воспитанника.

Примѣчаніе 1. Сверхъ того, всѣ сии заведенія получаютъ пособие на ремонтъ зданій, освѣщеніе, прислугу и отопленіе.

до 40 пудовъ ежегодно. — В р. 1819 открыты zostały piaski złotodajne, na Uralu. Od tego czasu wydobyto złota, do r. 1829, p. 1,711 z. 21. Nakoniec w roku 1829 odkryto piaski złotodajne w Syberji. Zrazu dochód z nich był skąpy, lecz później, a osobliwie w ostatnich sześciu latach, świetne okazały się rezultaty, tak, że do roku bieżącego dobyto złota pudów 12,624, funt. 28, złot. 24. Tak więc od czasu odkrycia piasków złotodajnych, t. j. od 1819 r., wydobyto na Uralu i w Syberji złota pudów 14,335, funt. 28, złot. 45; w tej liczbie: w fabrykach Uralskich skarbowych 2,924 p. 24 f. 32 z., w Sybirskich, 1,293 p. 7 f. 28 z.; a w fabrykach prywatnych: Uralskich, 4,219 p. 39 f. 70 z., w Sybirskich zaś 5,897 p. 39 f. 11 z.

В р. 1846 zbiór tego metalu, wynoszący jak się wyżej powiedziało; 1,722 p. 29 f. stanowi przeszło dziesiątą część całej ilości dobytego od roku 1819, i przewyższa rok poprzedni 1845, o 336 p. 23 f. 46 z.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA.

Paryż, 25 marca.

Commerce opowiada, że Król, wróciwszy onegdaj drogą żelazną z Fontainebleau i nie zastawszy swoich pojazdów przy stacji pomienionej drogi, wsiadł do karety Prefekta policji i bez zwykłej osłony wojskowej udał się do zamku. *Presse* prostuje to doniesienie w ten sposób, że zaledwie Król wsiadł do pojazdu P. Delessert, nadeszły powozy dworskie, i że w jednym z nich powrócił do Tuilery; ale nim zajął miejsce w karecie Prefekta policji, miał zamiar odjechać omnibusem, i tylko na usilną prośbę P. Delessert, który mu wystawiał, że jego obowiązkiem jest sprzeciwić się w tej mierze woli monarchyjnej, dał się nakłonić do przyjęcia jego powozu.

— Na dzisiejszemъ posiedzeniu Izby Deputowanych toczyły się dalsze rozprawy nad projektem P. Duvergier de Hauranne, które trzy poprzednie posiedzenia całkowicie zajęły. Rozeszła się pogłoska na giełdzie, że ministerstwo chce uczynić kwestyą gabinetową z przyjęcia pod narady powyższego projektu.

— Komisyya rozbiierająca budżet Ministerstwa spraw zagranicznych, zakończyła już swoje prace; między innymi uchwaliła 151,000 fr. na biuro statystyczne i 20,000 na wznowienie urzędu Audytora Roty, to jest najwyższego sądu Papieżkiego w Rzymie. Francya, Austrya, Hiszpania i Toskania, mają pozwolenie utrzymywania swoich

Duchowieństwo świeckie.

Duchowieństwo świeckie w obu Państwach dzieli się na 5 klas i pobiera następujące płace:

We Francyi.	W Rosyi.
1) Proboszcz (<i>cure</i>) kościoła parafialnego 1-jej klasy 1,500 fr. (375 rub. sr.).	1-jej klasy 600 rub. sr. (2,400 fr.).
2) Proboszcza kościoła parafialnego 2-jej klasy 1,200 fr. (300 rub. sr.).	2-jej klasy 500 rub. sr. (2,000 fr.).
3) Przełożony kościoła filialnego (<i>succursale</i>) 1-jej klasy 1,000 fr. (250 r. sr.).	3-jej klasy 400 rub. sr. (1,600 fr.).
4) 2-jej klasy 800 fr. (200 rub. sr.).	4-jej klasy 275 rub. sr. (1,100 fr.).
5) 3-jej klasy 800 fr. (225 rub. sr.).	5-jej klasy 230 rub. sr. (920 fr.).

Z klady duchowno-naukowe.

Na 30 stypendystów w Paryżu przeznaczono rocznie po 800 fr. (200 r. sr.).

Na stypendystów w Innych Seminaryach Francyi, po 400 fr. (100 r. s.) na jednego.

Uwaga 1. Oprócz tego, wszystkie te zakłady pobierają zasiłki na utrzymanie gmachów.

Na 40 stypendystów Akademii Duchownej Rzymsko-Katolickiej przeznaczono po 489 rub. sr. (1,956 fr.).

W Seminaryach Diecezjalnych w Rosyi, po 172 r. sr. (688 fr.) na stypendystę.

Uwaga 1. Oprócz tego, wszystkie te zakłady mają przeznaczony fundusz na utrzymanie gmachów, światło, posługę i opał.

томъ судъ своихъ представителей, для защиты подданныхъ сихъ государствъ. Г. Гизо сильно поддерживалъ учрежденіе этой аудиторіи.

— Изъ Турина сообщаютъ отъ 18-го числа: Король Карлъ Альбертъ уже несколько дней какъ боленъ. Вчера дважды ставили ему пиявицы. Сегодня болѣзь усилилась; признали нужнымъ открыть кровь. Члены дипломатическаго корпуса отправились въ Королевскій дворецъ, чтобы узнать о состояніи здоровья Его Величества.

— Съ 1-го Іюля прошлаго года внесено во Францію 4,468,447 гектолитровъ хлѣба, изъ этого числа въ одномъ Мартѣ привезено 472,445 гектол.

26 Марта.

Предложеніе Г. Дювержье-де-Горанна относительно реформы избирательнаго закона, получило въ нынѣшнемъ году такое значеніе, какого въ продолженіе нѣсколькихъ лѣтъ лишены были подобныя предложенія. Рѣшительное большинство, которымъ распоряжалось дониндѣ министерство 29 Октября, дѣлало дѣйствительно такія усилія столько безуспѣшными, что они вели къ одной потерѣ времени. Однако въ нынѣшнемъ году проектъ Г. Дювержье де Горанна не только былъ соображаемъ на каедрѣ, но даже пренія получили такой сомнительный для министровъ оборотъ, что Г. Дюшателъ призналъ нужнымъ сдѣлать оный кабинетнымъ вопросомъ. Консервативы успѣха расположены, по видимому, къ балотированію въ пользу принятія сего проекта, и мы видимъ, что жур. *La Presse*, который почитается ихъ органомъ, приглашаетъ ихъ къ балотированію въ пользу принятія онаго въ соображеніе, утверждая, что сіе балотированіе не воспрепятствуетъ паденію онаго въ комисіи, или при балотировкѣ по утвержденію онаго. Всѣ съ нетерпѣніемъ ожидаютъ результата сегодняшняго балотированія палаты, которое рѣшить сіе сомнѣніе.

— Англійскій посланникъ, лордъ Норменби, по повелу установленнаго въ Англіи общаго дня поста и молебствія, которое и въ здѣшнихъ англійскихъ церквахъ было совершаемо, пожертвовалъ 2,000 фр. въ пользу ирландскихъ бѣдныхъ, изъявивъ притомъ желаніе, чтобы пребывающіе за границею Англичане, кои не имѣли возможности находиться при молебствіи въ своей церкви, приношеніями выразили сочувствіе и доброжелательство къ бѣднымъ Ирландцамъ и Шотландцамъ. Приношенія сіи принимаетъ редакция журнала *Galignan's Messenger*. Общество св. Викентія - а - Паула отравило недавно въ Дублинѣ 110,000 фр., которые собраны были имъ въ пользу ирландскихъ бѣдныхъ.

— Въ *Constitutionnel* пишутъ, что англійскій кабинетъ назначилъ миллионъ ф. ст. на постройку укрѣпленія на островѣ Ориньи, отстоящемъ на три часа пути отъ Франціи. Островъ этотъ будетъ вторымъ Гибралтаромъ; на немъ будутъ построены четыре укрѣпленія, соединенныя между собою желѣзною дорогою, и высокая сторожевая башня, съ которой будетъ открытъ обширный видъ на море и на берега Франціи.

Примѣчаніе 2. Всѣхъ казенно-коштныхъ воспитанниковъ въ помянутыхъ учебныхъ заведеніяхъ во Франціи 2,495, т. е., въ отношеніи къ Римскимъ Католикамъ какъ 1: 12,973.

Примѣчаніе 2. Всѣхъ казеннокоштныхъ воспитанниковъ въ помянутыхъ заведеніяхъ въ Россіи 189, т. е. въ отношеніи къ Римскимъ Католикамъ какъ 1: 14,285; но сверхъ показаннаго числа имѣются и своекоштные воспитанники.

О монашествующемъ духовенствѣ:

Во Франціи, кромѣ запрещенныхъ духовныхъ орденовъ, недопускаемыхъ правительствомъ тамошнимъ какъ-то: Іезуитовъ, Доминикановъ и другихъ подобныхъ, монашествующимъ даже терпимыхъ орденовъ, не производится никакого постояннаго содержанія, а получаютъ они лишь временныя пособія.

Въ Россіи штатныя монастыри имѣютъ постоянное жалованье, а монашествующіе въ обителяхъ заштатныхъ получаютъ пожизненное содержаніе.

(С. П.)

при томъ трибунале представителей для обороны власныхъ подданныхъ. P. Guizot mocno obstawał za ustanowieniem tego urzędu.

— Z Turynu piszą pod dniem 18 marca: Król Karol Albert jest od kilku dni bardzo chory. Wczoraj lekarze musieli kazać dwa razy przystawiać pijawki. Dziś pogorszyła się choroba; uznano potrzebę mocnego puszczenia krwi. Członkowie Ciąła Dyplomatycznego udali się do pałacu królewskiego, dla dowiedzenia się o stanie zdrowia dostojnego pacjenta.

— Od 1-go lipca zeszłego roku wprowadzono do Francji 4,468,447 hektolitrow zboża, a w samym miesiącu marca 472,445.

Dnia 26 marca.

Propozycja P. Duvergier de Hauranne względem reformy prawa wyborczego, nabrała w tym roku wagi, jaką od kilku już lat utraciły wszelkie tego rodzaju propozycje. Stanowcza większość, jaką rozporządzało dotąd ministerstwo z d. 29 paźdz., czyniła rzeczywiście podobne usiłowania tak bezowocnymi, że uważane prawie były za stratę czasu. Jednakże w tym roku propozycja P. Duvergier de Hauranne, nie tylko była roztrząsana na mównicę, ale nawet rozprawy wzięły tak wątpliwy dla Ministrów obrót, że P. Duchatel uznał potrzebę uważania jej za kwestję gabinetową. Konserwatyści postępu zdają się być skłonniymi do głosowania za wzięciem jej pod rozwagę, i zwracamy uwagę, że dziennik *La Presse*, który jest ich organem, twierdząc, że to głosowanie nie przeszkodzi jej upadkowi w Komisji, lub też przy głosowaniu nad jej ostatecznym przyjęciem. — Wszyscy oczekują z niecierpliwością wypadku dzisiejszego głosowania Izby, które tę wątpliwość rozstrzygnie.

— Poseł angielski, Lord Normanby, z powodu zaleconego w Anglii powszechnego dnia postu i modlitwy, który i w tutejszych kościołach angielskich był obchodzony, złożył 2,000 fr. dla ubogich Irlandczyków, wynurzając przy tém życzenie, aby bawiacy w znaczniejszej liczbie za granicą Anglii, którzy nie mieli sposobności mieć udziału w nabożeństwie swego Kościoła, przynajmniej przez nadanie składek okazali współczucie i życzliwość swoją dla ubogich Irlandczyków i Szkotów. Dziennik *Galignan's Messenger* przyjmuje takowe składki. Towarzystwo św. Wincentego a Paulo przesało niedawno do Dublina 110,000 fr. jako dochód zbieranych przez nie składek na wsparcie ubogich irlandzkich.

— *Constitutionnel* donosi, że gabinet angielski miał przeznaczyć milion f. szt. na wzniesienie warowni na wyspie Anrigny, o trzy tylko godziny drogi od brzegów Francji odległej. Wyspa pomieniona ma być drugim Gibraltarem; na niej mają być wzniesione cztery zamki połączone z sobą drogą żelazną, tudzież wysoka strażnica, z której będzie rozległy widok na morze i wybrzeża Francji.

Uwaga 2. Wszystkich stypendystów w wyż. wymienionych zakładach naukowych we Francji liczy się 2,495, t. j. stosunkowo do mieszkańców wyznania Rzymsko-Katolickiego, jak 1: 12 973.

Uwaga 2. Wszystkich stypendystów w wyż. wymienionych zakładach w Rosji jest 189, t. j. stosunkowo do mieszkańców wyznania Rzymsko-Katolickiego, jak 1: 14,285; lecz oprócz stypendystów są i alumni na własnym koszcie.

Duchowieństwo zakonne.

We Francji, oprócz zakonów zabronionych, których rząd tameczny nie toleruje, jako to: Jezuitorów, Dominikanów i innych podobnych, zakonnicy zgromadzeń nawet tolerowanych, nie mają żadnego stałego utrzymania, lecz pobierają tylko czasowe wsparcie.

W Rosji klasztory etatowe pobierają stałą placę, a zakonnicy po klasztorach nadetatowych, otrzymują dożywotnie wsparcie.

(P. P.)

— Вопросъ о провозѣ Остѣ-Индской почты уже рѣшенъ. Англійское правительство признало удобнѣе направить путь сей, не чрезъ Триестъ, а чрезъ Марсель, и предписало пароходу *Ardent*, находящемуся подъ командою поручика Вахгорна, чтобы онъ возвратился къ острову Мальтъ, куда онъ прибылъ 15 с. м.

— Кавалеръ Рафо, министръ Тунисскаго бея, прибылъ въ Марсель, откуда, по порученію своего влады, отправится въ Парижъ.

27 Марта.

— Въ палатѣ депутатовъ окончены уже пренія, по проекту Г. Дювержье де Горана, о преобразованіи порядка парламентскихъ выборовъ; послѣ многихъ мнѣній, въ пользу и противъ проекта, взошелъ вчера на кафедру Г. Гизо, и въ произнесенной рѣчи, разсмотрѣвъ возраженія оппозиціи, опровергъ оныя съ полными успѣхомъ, такъ, что палата отринула проектъ Г. Дювержье большинствомъ 252 голосовъ, противъ 154 хъ.

— Королева Христина неоднократно имѣла свиданіе съ министромъ финансовъ и съ директоромъ банка; послѣ чего разнесся слухъ, что Ея Величество намѣрена купить рентовъ на 8,000,000 фр.

Вчера происходили похороны госпожи Марсье, при многочисленномъ стеченіи народа; на улицахъ, по которымъ слѣдовала погребальная процессія, собралось до ста тысячъ человекъ, и около 3,000 сопровождали тѣло на кладбище Лашеза. Концы покрыва подерживали: Гг. Кератри, перъ Франціи Виенне, Лиадеръ Тайлоръ, Оберъ и Самсонъ. Г. Кератри произнесъ надгробную рѣчь, въ коей представилъ очеркъ жизни и заслуги сей знаменитой актрисы.

— Состояніе здоровья О'Коннеля улучшилось со времени его прибытія въ Парижъ. Врачи Олиффъ и Чамль обнадѣживаютъ его въ совершенномъ выздоровленіи, такъ какъ страданія его не органическія. Третьяго дня онъ прогуливался въ элзеискимъ поляхъ. Въ числѣ многихъ особъ, упоминающихъ о состояніи его здоровья, называютъ лорда Голанда и маркиза Норманби. Послѣдній пріятье его также на обѣдъ, но О'Коннелъ по слабости здоровья, не могъ принять приглашенія. Онъ мало принималъ донынѣ посѣтителей, но къ сему малому числу принадлежатъ парижскій архіепископъ и двое легитимистовъ: маркизъ Ларонжакленъ и графъ Монталамберъ. Вчера по полудни была у него депутация, состоящая изъ разныхъ перовъ, депутатовъ и членовъ института, подъ предводительствомъ графа Монталамбера, чтобы ему изъяснить почтеніе за важныя заслуги, оказанныя имъ, по мнѣнію депутатовъ, релігіозной свободности не только въ Ирландіи, но и во всемъ мірѣ. Графъ Монталамберъ произнесъ въ этомъ духѣ рѣчь къ нему, на которую Г. О'Коннелъ отвѣчалъ на французскомъ языкѣ, сердечно благодаря за оказанное ему вниманіе. Спусти нѣсколько дней намѣренъ онъ отправиться въ горную Францію, а оттуда въ Италію.

28 Марта.

Сообщенное за мѣсяць предъ симъ извѣстіе, будто бы герцогиня Монпансьерская находилась въ состояніи беремености, нынѣ опровергають.

— Принцъ Жуэвильскій имѣетъ въ Тулонѣ подъ своею командою шесть кораблей, въ томъ числѣ три перваго ранга. Е. В. намѣренъ посѣтить Неаполь.

— Маршалу Султу наступилъ сегодня 83 годъ жизни; въ 1804 году пожалованъ онъ былъ въ званіе маршала Франціи; слѣдственно онъ уже 43 года состоитъ въ этомъ званіи.

— Съ кораблемъ *Paulin*, прибывшимъ изъ Рио-Жанейро въ Газрь, получено донесеніе, что Г. Горъ-Озлей и Баронъ Дефаді получили отъ правительства Англии и Франціи повелѣніе, чтобы они подписали трактатъ, заключенный между Аргентинскою республикою, президентамъ Орибе и Г. Гуау.

— Генералъ-Лейтенантъ Дру скончался въ Нанси, на 63 году отъ роду; онъ вступилъ въ ряды войскъ въ 1793 году съ чиномъ поручика артиллеріи, участвовалъ во всѣхъ Наполеоновыхъ походахъ и наконецъ сопровождалъ Императора на островъ Эльбу.

— Spolubieganie się o przewożenie poczty Indyjskiej już zostało rozstrzygnięte. Rząd angielski nie za Tryestem, lecz za Marsylią oświadczył się ostatecznie i wydał rozkaz parostatkowi *Ardent*, który pod rozkazami Porucznika Waghornu zostawał, aby wrócił do Malty, gdzie też 15 b. m. odplynął.

— Kawaler Rafo, Minister Beja Tunetańskiego, przybył do Marsylii, skąd w zleceniach swego pana udaje się do Paryża.

Dnia 27 marca.

Izba Deputowanych ukończyła wczoraj rozprawy nad projektem P. Duvergier de Hauranne, o reformie wyborów. Po wielu głosach za i przeciw projektowi, wszedł wczoraj na mównicę P. Guizot, i w mowie równie świetnej jak treściwej przebiegł stanowcze nad nią zwycięstwo; Izba i zapewnił gabinetowi stanowcze nad nią zwycięstwo; Izba bowiem, wzięcie pod rozwagę projektu P. Duvergier odrzuciła większością 252 głosów przeciw 154.

— Królowa Krystyna miała kilkakrotnie narady z Ministrem skarbu i dyrektorem banku; w skutku tego rozeszła się pogłoska, że zamierza nabyć rentów francuzkich za 8,000,000 fr.

— Pogrzeb panny Mars odbył się wczoraj z największym przepychem, gdyż około sto tysięcy ludzi zalegało ulicę, przez które postępował, a 3,000 towarzyszyło zwłokom na cmentarz Pere Lachaise. Rogi całunu trzy mali: P. Keratry, Par Francyi, tudzież PP Viennet, Liadières, Taylor, Auber i Samson. Na cmentarzu miał mowę P. Keratry, w której skreślił żywot i zasługi tej znakomitej artystki.

— Stan zdrowia O'Connella polepszył się od czasu przybycia jego do Paryża. Lekarze Oliffe i Chomekczynią nadzieję zupełnego wyzdrowienia, gdyż jego cierpienia nie są organiczne. Onegdaj używał przechadzki na polach Elizejskich. Pomiędzy licznymi osobami, które się dowiadują o jego zdrowie, wymieniają Lorda Holland i Margr. Normanby. Ostatni prosił go także na obiad, ale O'Connell dla słabości zdrowia nie mógł przyjąć zaprosin. Mało dotąd przyjmował odwiedzin; do tej małej liczby należeli Arcybiskup Paryżki i dwaj legitymisci: Margr. Larochejacquelin i Hrabia Montalembert. Wczoraj po południu była u niego deputacja z różnych Parów, Deputowanych i członków Instytutu złożona, a na jej czele Hr. Montalembert, aby mu wyrazić szacunek i wdzięczność, za ważne usługi, wysławiane, zdaniem deputacyi, wolności religijnej; nie tylko w Irlandyi, ale i w całym świecie. Hr. Montalembert miał w tym duchu mowę do niego, na którą O'Connell w języku francuzkim odpowiedział, dziękując najuprzejmiej za okazane mu względy. Za kilka dni ma on zamiar udać się do południowej Francyi, a ztamąd do Włoch.

Dnia 28 marca.

Rozgłoszona przed miesiącem wiadomość, jakoby Xiężna Montpensier znajdowała się w błogosławionym stanie, jest teraz zaprzeczana.

— Xiążę Joinville ma w Tulonie 6 okrętów wojennych, pod swoim dowództwem; z tych tylko trzy należy do pierwszego rzędu. Xiążę zamierza zwiedzić Neapol.

— Marszałek Soult rozpoczyna dzisiaj 83 rok swego życia; w roku 1801 mianowany był Marszałkiem Francyi, zatem piastuje to dostojństwo lat 43.

— Okręt *Paulin*, który z Rio-Janeiro do Hawru zawiął, przywiózł wiadomość, że P. Gore Ouseley i Baron Defaudis otrzymali od rządów Anglii i Francyi rozkaz, aby podpisali traktat, zawarty między Rzeczpospolitą Argentyńską, Prezydentem Oribe i P. Hood.

— Jenerał-Porucznik Drouot umarł w Nancy, przeżywszy lat 63. W r. 1793 wszedł był do wojska jako Porucznik Artylleryi, odbył wszystkie kampanie pod Napoleonem i w końcu towarzyszył Cesarzowi na wyspę Elbę.

ANGLIA.

London, 24 marca.

Minister spraw wewnętrznych udzielił wczoraj posłuchanie deputacyi komitetu, który ma zamiar urządzić domy zarobkowe dla wypuszczonych na wolność więźniów.

тиоремъ. Министръ одобрилъ челолюбивое намѣ-
рение комитета и общаѣ содѣйствовать его испол-
ненію.

— Вчерашнія парламентскія засѣданія не предста-
вляли ничего занимательнаго. Нижняя палата зани-
малась преніями по биллю относительно сокращенія
срока военной службы. Въсто существующаго набора
на цѣлую жизнь, будетъ опредѣленъ наборъ на 10 лѣтъ
по пѣхотѣ, и на 12 по другимъ родамъ военной службы;
по истеченіи сего времени, каждый солдатъ можетъ
обязаться прослужить еще 10 или 12 лѣтъ, или же
поступить въ гарнизонныя роты на 22 года. Послѣ
продолжительныхъ преній, въ коихъ участвовали по
большей части члены военные, билль безъ балотиров-
ки прочитанъ былъ во второй разъ. За симъ палата
совѣщавалась въ главномъ Отдѣленіи по ирландскому
биллю о бѣдныхъ, коего 8 первыхъ статей приняты.

— По поводу свѣтлаго Христова Воскресенія парла-
ментъ отсрочить свои занятія отъ 31 с. м. по 12-е Ап-
рѣля.

— Въ *Times* пишутъ, что изъ Соединенныхъ Шта-
товъ получено много заказовъ на товары, и что вско-
рѣ получено будетъ изъ Россіи 250,000 тоннъ хлѣба,
который начали уже доставлять въ портовые города.

— По представленнымъ правительству донесеніямъ
оказывается, что съ 9 Декабря по 16 Февраля, въ
одинъ Ливерпуль прибыло 60,000 ирландскихъ вы-
ходцевъ, изъ коихъ большая часть намѣревается пе-
реселиться въ Америку и Австралію. Какъ Ливерпуль
есть ближайшая къ Ирландіи гавань, то туда болѣе,
нежели въ другіе города, прибываютъ Ирландцы; но
и въ Лондонъ выходцы этого края стекаются сотнями.

— Въ *Times* напечатано: насъ убѣряютъ, что ло-
бимый планъ французскаго правительства относительно
занятія Магонской гавани, никогда стоѣтъ усердно
не былъ поддерживаемъ какъ цинтъ, и нѣтъ ничего
невероятнаго въ томъ, что нѣкоторые испанскія про-
исшествія послужатъ цинтъ предлогомъ къ интервен-
ціи.

26 Марта.

Третьяго дня, въ день назначенный Королевою
для молебствій и поста, отложены были все занятія
по государственнымъ и торговымъ дѣламъ. Члены
Королевской Фамиліи, т. е. Королева Аделаида и гер-
цогъ Кембриджскій присутствовали со всемъ дворомъ
при богослуженіи въ церкви Сентъ-Джемскаго дворца.
— Королева беременна, и ожидаетъ разрѣшенія въ
Августѣ.

Герцогъ Альбертъ вчера торжественно удостоенъ
депутациею Кембриджскаго университета званія кан-
цлера сего же университета.

— Въ *Globe* пишутъ, что Карлистскіе генералы
Кабрера и Эліо находятся въ сію минуту въ Лондо-
нѣ, и что производятъ частыя совѣщанія съ графомъ
Монтемольномъ.

— Въ этомъ же журналѣ сообщаютъ, что лордъ
Пальмерстонъ отнесся къ сѣвернымъ кабинетамъ, съ
цѣлію уговорить ихъ къ рѣшительному объявленію
своего мнѣнія насчетъ послѣдствій бракосочетанія при-
нца Монтпансеракаго.

— 18-го прошлаго Декабря, англійскія начальства
торжественно вступили во владѣніе островомъ Лабуа-
номъ, на которомъ, того же числа, въ городѣ Пуло-
Лабуанѣ, водруженъ былъ англійскій флагъ, въ при-
сутствіи начальниковъ острова Борнео и многочислен-
ной толпы Малайцевъ.

— Вновь назначенный Испанскій посланникъ при
Сентъ-Джемскомъ дворѣ, Донъ Кеверіи Истуризъ,
приѣхалъ въ здѣшнюю столицу.

— Въ *Times* сообщаютъ донесенія, полученные изъ
Монтевидео, по 29 Января. 26-го числа этого мѣсяца
было кровопролитное сраженіе между войсками ге-
нерала Орибе и отрядомъ генерала Ривейра. Послѣд-
ній былъ разбитъ совершенно, и принужденъ спа-
саться бѣгствомъ съ остатками своего корпуса, въ
городъ Мальдонадо. Города: Пайсандеръ, Мерседесъ
и Лосъ-Вакасъ сдались генералу Орибе; одинъ только
городъ Колонія, гарнизонъ коего состоитъ изъ Фран-
цузовъ и Англичанъ, остался на сторонѣ Монтевидео.

Испанія.

Мадридъ, 16 Марта.

Мы уже упомянули, что генералъ Сerrano,
вмѣстѣ съ Гр. Пачеко, Лузурриага и Саламанка, надѣ-
лся составить новый кабинетъ. Въ продолженіи 12

Министръ похвалилъ филантропіе заміары комитета и при-
зрелъ поощрять ихъ наисильнѣе.

— Вечорашне нарady парламенту не представляли
великаго интересу. Изба Ніжша занималась се раз-
правами надъ биллемъ възгледомъ сѣроченія часу службы вой-
сковѣй. Въ мѣстѣ доыечасоваго вербованія на кафе
жыче, ма быѣ вербунекъ на лат 10 пры пѣхочіе, а на 12
лат пры инныхъ гатункахъ брони; по котрынто часіе, ка-
ды жолнierz бѣдзіе сіе мѣгъ обовязаче на далше 10 луб 12
лат, луб внїйсѣ до компанїи гарнизонowych на лат 22. По
длузшыхъ розправахъ, въ котрыхъ брали удzial по вїекшыѣ
чэсціе члѣнокowie войсковїи, билъ zostal bez глосованія по
раз други оdczytany. Печэмъ Изба нарadzала сіе въ Же-
нералнымъ комитееце надъ Ирландскимъ биллемъ о ubogich, котре-
го 8 пїервшыхъ параграфѣвъ прыжыто.

— Зъ powodu швїятъ Wielkanocnych, Parlament zawiesi
swe prace od d. 31 b. m. do 12 kwietnia.

— *Times* donosi, że ze Stanów-Zjednoczonych nadesz-
ło wiele obstalunków towarów, tudzież, że niebawem
przybędzie z Rossyi 250,000 beczek zboża, które już do
miast portowych zwożą.

— Według raportów złożonych rządowi, okazuje się,
że w przeciągu czasu od 9 grudnia do 16 lutego, do same-
go jedynie Liverpoola przybyło 60 000 wychodźców Ir-
landzkich, z których część znaczna zamysła przenieść się do
Ameryki i Australii. Liverpool, jako port najbliższy Ir-
landyi, więcj od innych miast bywa przez wychodźców
tego kraju nawiedzany, jednakże i do Londynu przybywa
stami Irlandczyków.

— W *Times* czytamy: Zapewniają nas, że ulubiony plan
rządu francuzkiego, zajęcia portu Mahon, nigdy gorliwiej
nie był popierany jak teraz, i nie jest niepodobnem, że
 pewne wypadki w Hiszpanii, wzięte teraz będą za pretext
do interwencyi.

Дня 26 марта.

Завечорай, jako въ dniu przez Królowę przeznacz-
onym на пост и молитwę, wszystkie sprawy publiczne и han-
dlowe były zawieszone. Obecni członkowie rodziny
Królewskiej, to jest: Królowa Adelaida и Xiążę Cambridge,
znajdowali się z całym dworemъ на nabożeństwie въ ка-
плицы палацу St. James.

— Królowa znajduje się znowu przy nadziei и сподiewа
się rozwiązania въ мѣсяцу sierpniu.

— Xiążę Albert instalowany został wczoraj uroczyste
przez deputacją uniwersytetu въ Cambridge на Kancelerza
tegoż uniwersytetu.

— *Globe* pisze, że Jenerałowie Karlistowscy Cabrera и
Elio, znajdują się въ тѣй chwili въ Лондынїе, и że мiewają
częste konferencye з Hr Montemolin.

— Tenże dziennik donosi z Paryża, że Lord Palmerston
zrobił krok do gabinetów północnych, aby je skłonić do
formalnego oświadczenia się we wzgledzie następstw mał-
żeństwa Xięcia Montpensier.

— Дня 18-го grudnia, władze angielskie objęły uro-
czyście въ posiadanie wyspę Labuan, на котрѣй въ dniu po-
mienionym, въ Pulo-Labuan, въ obecności naczelników
Borneo и znacznej liczby Malajczyków, zatknięto chorąg-
gieвъ angielską.

— Don Xawery Isturiz, nowy Poseł hiszpański przy
dworze St. James, przybył do tutejszej stolicy.

— *Times* udziela wiadomości z Montevideo, dochodzą-
ce do 29-go stycznia. Jenerał Oribe 26-go stoczył krwa-
wą bitwę з войсками zostającymi pod dowództwem Jene-
rała Riveira, pokonał go zupełnie и zmusił do ucieczki ze
szczętkami armii. Riveira zatrzymał się dopiero въ Mal-
donado, atoli miasta: Paysander, Mercedes и Las Vacas
wpadły въ ręce Jenerała Oribe; jedna tylko Colonia, kot-
ręj załoga sklada się з войскъ francuzkich и angielskich, po-
została przy Montevideo.

Hiszpania.

Мадридъ, 16 марта.

Doniesionemъ już было, że Jenerał Serrano, въ поłączeniu
з panami Pacheco, Luzuriaga и Salamauca, miał nadzieję
utworzenia nowego gabinetu. W ciągu dnia 12 b. m. po-

числа слухъ сей получилъ болѣе вѣроятности. По при наступлении ночи, министры представили Королевѣ къ подписи постановленіе о назначеніи генерала Серрано Наваррскимъ генераль-капитаномъ. Королева задержала се постановленіе у себя, объявивъ, что она прежде подумаетъ, чѣмъ на что-либо рѣшится по ему предмету. Между тѣмъ на другой день, поутру, президентъ министровъ, герцогъ Сатомайоръ, пригласилъ къ себѣ генерала Серрано, предлагая ему упомянутую должность. Генераль не принялъ оной, присовокупляя, что онъ не одобряетъ политической системы министровъ и убѣжденъ, что нынѣ будучи сенаторомъ можетъ быть болѣе полезенъ государству, чѣмъ находясь въ отдаленной провинціи. Когда министры вечеромъ снова предложили это дѣло Королевѣ, Ея Величество объявила, что она готова подписать постановленіе о назначеніи генерала Серрано Наваррскимъ генераль-капитаномъ, лишь бы только онъ самъ согласился вступить въ сію должность.

Этотъ отвѣтъ не мало затруднилъ министровъ. Впрочемъ желая непременно удалить генерала Серрано изъ Мадрита, отбѣнили, правда, назначеніе его въ генераль-капитаны, но 14-го числа изготвили приказъ, несущующую утверждени Королевы, и предписывающую генералу Серрано, чтобы онъ вмѣстѣ съ другими генералами, командированными въ Арагонію, Андалузю и Галицію, отправился немедленно въ Наварру для осмотра расположенныхъ тамъ войскъ. Но повелѣніи сего ему не вручили, такъ какъ его нигдѣ не могли отыскать. Между тѣмъ Серрано посредствомъ военнаго министра подалъ Королевѣ представленіе, съ объясненіемъ причинъ, по которымъ онъ не желаетъ принять предписанной ему командировки, и хочетъ остаться при занимаемомъ имъ мѣстѣ въ сенатѣ. Вечеромъ онъ получилъ вторичное повелѣніе немедленно отправиться въ путь. Но такъ какъ онъ письменно объявилъ свое несогласіе, предоставляя рѣшеніе сего вопроса сенату, то здѣшній генераль-капитанъ велѣлъ ночью всѣмъ своимъ адъютантамъ искать его, и квартиру его окружить войсками и полиціи.

Между тѣмъ Королева вечеромъ пригласила къ себѣ военнаго министра, генерала Ораа и замѣтила ему, что онъ безъ ея дозволенія назначилъ генералу Серрано командировку въ Наварру. Когда Королева объявила свою досаду, и даже изъ устъ ея вышли угрозы, министръ сослался на свою 40-лѣтнюю службу и кровь, которую пролилъ за нее; въ заключеніе же объявилъ, что Королева вправѣ распорядиться по сдѣланной его головою. — Послѣ сего, около полуночи Королева пригласила во дворецъ Г. Пачеко, и предоставила ему составить новое министерство; но когда на его вопросъ: подалъ-ли кабинетъ въ отставку или уже онъ удаленъ, Королева дала отрицательный отвѣтъ. Г. Пачеко объявилъ, что не можетъ принять сего порученія, пока существуетъ настоящее министерство. — Министры узнавъ обо всемъ, что происходило ночью, собрались вчера по полудни въ канцелярію государственнаго совѣта для совѣщанія, на которое пригласили президентомъ сената и конгресса, президента государственнаго совѣта, генерала Нарваза, маркиза Мирафлореса, генераловъ Мазареда и Эспелета, Гг. Гонзалеса-Браво, Мона, Пидала, Мартинеза-де-ла-Роза, Гарали, Доносо-Кортеса и другихъ. На этомъ собраніи постановили, что министерство должно остаться дотолѣ, пока Королева не сдѣлаетъ другаго распоряженія, и требовать разрѣшенія сената насчетъ веденія процесса противъ генерала Серрано.

Въ слѣдствіе сего сенатъ собрался вчера по полудни и большинствомъ 88 голосовъ противъ 1 (Г. Лузуриага, защищавшаго генерала Серрано), далъ правительству требуемое разрѣшеніе.

— При отходѣ почты говорили, что Королева изъявила желаніе удержать настоящихъ министровъ и согласилась на удаленіе генерала Серрано изъ Мадрита.

17 Марта.

На вчерашнемъ засѣданіи конгресса министръ юстиціи объявилъ, что правительству угрожаютъ враги престола Изабеллы II, а потому правительство должно знать, на что можетъ полагаться, и что конгрессъ долженъ объявить: имѣть ли довѣріе къ настоящему кабинету, или нѣтъ. Тотчасъ послѣ сего прочитанъ былъ нижеслѣдующій проектъ, подписанный Гг. Мартинезъ-де-ла-Роза, Гонзалесъ-Браво, Доносо-Кортесъ, редакторомъ жур. *Heraldo*, и прочими: „Конгрессъ объявляетъ, что политическія пра-

госка та утвердила się jeszcze mocniej. Ale za nastaniemъ ночи, Ministrowie przedstawili Królowej do podpisu dekret, mianujący Jenerala Serrano Jeneralnymъ Kapitanemъ Nawarry. Królowa zatrzymała ten dekret u siebie, oświadczając, że musi się pierwiej zastanowić, nim w tymъ względzie postanowienie swoje wyzkaie. Tymczasemъ nazajutrz z rana, Prezesъ Ministrowъ, Xiążę Sotomayor, wezwał do siebie Jenerala Serrano, ofiarując mu formalnie wspomnianą godność. Jenerał odmówiłъ jej przyjęcia, przytaczając za powód, że nie pochwała politycznego systematu Ministrowъ i jest oraz przekonany, iż teraz na krześle Senatorskiemъ większe krajowi wyswiadczyć może usługi, aniżeli w odległej prowincyi. Gdy Ministrowie wieczoremъ przedstawili na nowo tę rzecz Królowej, oświadczyła, że jest gotowa podpisać nominacyę Jenerala Serrano na Jeneralnego Kapitana Nawarry, byle on sam ją przyjął.

Ta odpowiedź nabawiła Ministrów kłopotu. Ale pragnącъ koniecznie usunąć Jenerala Serrano z Mадrytu, odstąpili wprawdzie od żądania owej nominacyi, ale podniem 14 wygotowali nowy rozkaz, nie potrzebujący potwierdzenia Królowej, a polecający Jenerałowi Serrano, aby w rządzie innychъ Jenerałów, przeznaczonych do Aragonii, Andaluzji i Galicji, udał się niezwłocznie do Nawarry dla odbycia przeglądu rozłożonego tam wojska. Atoli rozkazu tego nie oddano mu do rąk, bo go nigdzie znaleźć nie można było. Tymczasemъ Serrano, za pośrednictwemъ Ministerstwa wojny, podał przedstawienie do Królowej, wyjaśniając w niemъ powody, dla których nie chce przyjąć poruczonej sobie misyi i na posadzie swѣj w Senacie pozostającъ sobie misyi i na posadzie swѣj w Senacie pozostać pragnie. Nad wieczoremъ otrzymałъ powtórny rozkaz do bezzwłocznego wyjazdu. Ale ponieważ na piśmie obstawał przy swymъ oporze, rozstrzygnięcie tej kwestyi pozostawiającъ Senatowi, przeto tutejszy Jeneralny Kapitanъ kazał go w nocy wszystkimъ swoimъ Adjutantomъ szukać, a mieszkanie jego wojskiemъ i policyą otoczyć.

Tymczasemъ Królowa wezwała do siebie wieczoremъ Ministra wojny, Jenerala Oраа, i naganila mu surowo, że bezъ jejъ zezwolenia poruczyłъ Jenerałowi Serrano misyя o Nawarry. Gdy Królowa okazała się być rozgniewaną i nawet pogroźki z ustъ jejъ wyszły, Minister powołał się na swoją 40-letnią służbę i krew, którą dla niej wylał; w końcu zaś oświadczył, że Królowa może rozrządzić jego osiwiawia głową. — Po tej scenie, około północy, wezwała Królowa do pałacu P. Pacheco, i poleciła mu utworzyć nowe Ministerstwo; ale gdy na zapytanіе jego: czy gabinetъ podał się do dymisji lub też zostałъ oddalony, Królowa zaprzeczającъ udzieliła odpowiedź; P. Pacheco oświadczył, że nie może przyjąć tego polecenia, dopóki obecne Ministerstwo istnieje. — Ministrowie dowiedziawszy się o тѣм, co zaszło w nocy, zgromadzili się wczoraj po południu w канцеляриі Stanu na naradę, do której wezwali Prezesówъ Senatu i Kongressu, Prezesa Rady stanu, Jenerala Narvaez, Margr Miraflores, Jenerałówъ Mazaredo i Espeleta, panówъ Gonzalez Bravo, Mon, Pidal, Martinez de la Rosa, Garely, Donoso Cortes i innychъ. Na тѣмъ zgromadzeniu uchwalono, że ministerstwo powinno pozostać, dopóki Królowa inaczej nie rozrządzi, i żądać od Senatu upoważnienia do wytoczenia processu Jenerałowi Serrano.

W skutku tego, Senatъ zebrał się wczoraj po południu, i większością głosówъ 88 przeciwъ 1 pana Luzuriaga, który bronilъ Jenerala Serrano, udzieliłъ rządowi żądane upoważnienie.

— Przy odejściu poczty mówiono, że Królowa oświadczyła chęć zatrzymania dotychczasowychъ Ministrowъ i zezwoliła na oddalenie Jenerala Serrano z Mадrytu.

Dnia 17 marca

Na wczorajszymъ posiedzeniu Kongressu, oświadczyłъ Minister sprawiedliwości, że rządъ zagrożony jestъ przezъ nieprzyjaciół tronu Izabelli II i przezъ inne niebezpieczeństwa, i że z tego powodu chce wiedzieć, na co liczyć może; a zatemъ, że Kongressъ powinienъ się oświadczyć: czy ma zausanie do terażniejszego gabinetu lub przeciwnie. W skutku tego odczytany zostałъ natychmiastъ następujący wniosekъ, podpisany przezъ PP. Martinez de la Rosa, Gonzalez Bravo, Donoso Cortes, Redaktora dz. *Heraldo* i innychъ: „Kongressъ oświadcza, że polityczne zasady obecnego mi-

вила настоящего министерства заслуживают одобрение палаты, которая постоянно будет содействовать ему, пока оно будет пользоваться доверенностью престола." После жарких прений в пользу и против проекта, большинством 144 голосов против 60 он был утвержден.

— Поведение модерасовъ весьма не политическое, ибо Королева будет всегда считать их только отягощающими, навязчивыми своими почитателями, и все более и более будет приближаться к прогрессистамъ. (Извѣстно, что уже Г. Пачеко, начальнику сей партии, поручено было образовать новый кабинетъ). Распоряжениями, изданными противъ генерала-Серрано, Королева чувствует себя оскорбленно, а разные слухи, къ которымъ подает поводъ се распоряженіе, ведутъ только къ охлажденію къ ней сердецъ Испанцевъ.

— Французскій посланникъ, графъ Брессонъ, до выезда своего изъ Мадрита обратилъ вниманіе юной Королевы на затруднительное положеніе, въ которое она можетъ попасть въ слѣдствіе своего поведенія. Эти напоминанія не благосклонно были приняты. Строже отозвалась къ ней Королева Христина, но съ лучшимъ ли успѣхомъ, неизвѣстно; достоверно только то, что Королева Изабела вовсе не простиалась съ своею родительницею, при ея выѣздѣ въ Парижъ.

17 Марта.

Вчера Королева снова занималась съ министрами, съ которыми не видалась уже нѣсколько дней.

— Герцогиня Сесса, сестра Короля, вскорѣ отправляется съ супругомъ своимъ въ Парижъ.

— Генералъ Павія, вступилъ уже въ должность генерала - капитана Каталоніи, и немедленно даровалъ жизнь нѣсколькимъ Карлистамъ, приговореннымъ военно-судною комиссіею къ смерти. Тристаны, и другіе карлистскіе военачальники, предписали своимъ подчиненнымъ, отнюдь не дѣлать никакихъ насилій, противъ частныхъ лицъ.

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабонъ, 26 Февраля.

Военныя операціи идутъ нѣсколько лучше прежняго. Генералъ Павоасъ, на котораго опортскіе мятежники возлагали столь большія надежды, внезапно былъ окруженъ въ горахъ Эстреллы войсками полковника Соли и съ трудомъ могъ спастись съ 300 человекъ бѣгствомъ, пользуясь ночною темнотою и едва проходимыми тропинками. Очистивъ такимъ образомъ Беирскую Область отъ гверильсовъ, полковникъ Сола опять присоединился къ корпусу ма гала Салданьи, котораго главная квартира, 17 Февраля, перенесена была изъ Агведы въ Оливейру-де-Азименсъ; отстоящую на шесть часовъ отъ Оporto. Форпосты подвинулись даже до Сан-Хоао-да-Мадейра, на три часа пути отъ Оporto. Это приближеніе королевскихъ войскъ произвело въ послѣднемъ городѣ сильное впечатлѣніе. Комендантомъ назначенъ тамъ виконтъ Сада-Бандейра. Но между мигалистами и сентябристами господствуетъ несогласіе на счетъ выбора генерала для защиты города въ случаѣ подступленія арміи Салданьи. Юнта продолжаетъ свои насильственные мѣры. — Рѣшено предпринять окончательный приступъ къ Эворѣ; управленіе дѣйствіями осаднаго корпуса поручено генералу Бостосу, бывшему коменданту крѣпости Эльваса, на мѣсто котораго назначенъ туда генералъ Швальбахъ.

— Съ пароходомъ *Madryt* получили изъ Лиссабона слѣдующія извѣстія, доходящая до 3-го Марта: „Въ двухъ сраженіяхъ, происшедшихъ между войсками Королевы и инсургентами близъ Коимбры, послѣдніе были разбиты и понесли значительныя потери. Салданья приблизился наконецъ къ Оporto, и полагаютъ, что онъ обложитъ этотъ городъ, лишь только соединится съ войсками Казаля. — Графъ Менсдорфъ, такъ же какъ и полковникъ Вейльдъ и адмиралъ сэръ В. Паркеръ непрерывно представляютъ Королевѣ крайнюю необходимость примириться съ недовольными, но усилія ихъ остаются тщетными. Лордъ Пальмерстонъ предложилъ Королевѣ интервенцію со стороны Великобританіи.

— Поведеніе модерасовъ весьма не политическое, ибо Королева будет всегда считать их только отягощающими, навязчивыми своими почитателями, и все более и более будет приближаться к прогрессистамъ. (Извѣстно, что уже Г. Пачеко, начальнику сей партии, поручено было образовать новый кабинетъ). Распоряжениями, изданными противъ генерала-Серрано, Королева чувствует себя оскорбленно, а разные слухи, къ которымъ подает поводъ се распоряженіе, ведутъ только къ охлажденію къ ней сердецъ Испанцевъ.

— Поведеніе Модерасовъ jest bardzo niepolityczne, gdyż Królowa widzieć w nich będzie tylko uciążliwych, naprzykrzonych swoich opiekunów, i coraz więcej zbliżać się będą do progressistów. (Wiadomo, że już pan Pacheco, naczelnikowi tego stronnictwa, poruczyła była utworzenie nowego gabinetu). Przez rozporządzenie wydane przeciwko Generalowi Serrano, Królowa czuje się być w głębi uczuć swoich obrażoną, a gadaniny, do jakich to rozporządzenie daje powód, prowadzi tylko do zniechęcenia ku niej serc Hiszpanów.

— Hr. Bresson, Posel francuzki, przed wyjazdem swoim z Madrytu, zwrócił młodéj uwagę Królowej na przykre położenie, w jakie ją wturcić może jęj postępowanie. Napomnienia te nie zostały dobrze przyjęte. Surowiej przemówiła do nięj Królowa Krystyna, ale czy skuteczniej nie wiadomo; to tylko pewna, że Królowa Izabella nie pożegnała się wcale z matką swoją, przed jęj wyjazdem do Paryża.

Dnia 18 marca

Wczoraj pracowała znowu Królowa z Ministrami, z którymi się od kilku dni nie widziała.

— Xiężna Sessa, siostra królewiska, ma wkrótce z małżonkiem swoim wyjechać do Paryża.

— General Pavia objął już kapitaństwo generalne Katalonii, i zaraz udarował z cielem kilku uwiezionych Karlistów, których kommissya wojskowa na śmierć była skazała. Triстаны także i inni naczelnicy Karlistowscy wydali najsurowsze rozkazy swoim podwładnym, aby ci żadnych nie dopuszczali się gwałtów przeciw prywatnym osobom.

PORTUGALIA.

Lizbona, 26 lutego.

Działania wojenne zaczynają iść nieco skorzej, jak uprzednio. General Pavoas, na którym tyle polegali rokoszanie, nagle został opasany w górach Estrelli przez wojska Półkownika Soli i zaledwie mógł ocalić się ucieczką z 300 ludźmi, uchodząc śród ciemności nocnych i po niedostępnych drożynach. Uwolniwszy tym sposobem obwód Beiry od Gerilasów, Półkownik Soli znowu się połączył z korpusem Marszałka Saldanby, którego główna kwatery, 17-go lutego, przeniesioną została z Aguedy do Oliveirade-Asimens, miasteczka odległego o 6 godzin drogi od Oporto. Przednie stráže posunęły się aż do San-Xoao-da-Madeira o 3 godziny drogi od tegoż miasta. To zbliżenie się królewskich wojsk sprawiło mocne wrażenie w stolicy rokoszanc. Komendantem jęj mianowany został Sada Bandeira. Ale między Miguelistami i Septembrzystami panuje nieporozumienie względem wyboru dowódcy dla obrony miasta, w razie zbliżenia się armii Saldanby. Junta wciąż działa za pomocą środków gwałtowych. Ze strony rządu, postanowiono przypuścić szturm stanowczy do twierdzy Ewora, i kierunek czynności oblegającego korpusu poruczono Generalowi Bostos, byłemu komendantowi twierdzy Elvas, dokąd na jego miejsce przeznaczony został General Schwalbach.

— Parostatkiem *Madryt* otrzymano w Anglii wiadomości z Lizbony, dochodzące do 3 marca: „W dwóch bitwach, stoczonych między wojskami Królowej i rokoszancami niedaleko Koimbry, ostatni zostali porażeni i wielką klęskę ponieśli. Saldanha zbliżył się nakoniec do Oporto, i sądzą, że oblegnie to miasto, skoro tylko połączy się z wojskami Casala. Hr. Mensdorf, jako też Półkownik Wyldę i Admirał Sir Parker, czynią co mogą, aby skłonić Królowę do pojednania się z malkontentami, ale ich usiłowania są dotąd daremne. Lord Palmerston ofiarować miał Królowej interwencją ze strony Wielkiej Brytanii.